

תקונא עשרין ותמניא

בראשית ביה תלת פקודין, חד יראת יהו"ה פגוונא דא בראשית יר"א בש"ת והא
אוקמוהו, תניינא ברית פגוונא דא בראשית ברית א"ש, תליתאה נשבת פגוונא דא
נשבת יר"א.

פקודא קדמאה יראת יהו"ה, עליה אתמר (ישעיה לג ו) יראת יהו"ה היא אוצרו, ועוד
אתמר בה (משלי א ז) יראת יהו"ה ראשית דעת, ראשית חכמה יראת יהו"ה (תהלים קיא
ו) ובנדיאי מאן דלית ביה דחילו דאיהו אוצר, לית תמן חכמה, אוצרא דהאי חכמה
איהו ב', ובתקונא אחרא בראשית ב' ראשית, נקודה בהכליה, עליה אתמר (שיר ד
יב) גן נעול אחותי בלה גל נעול מעין חתום, גן איהו אורייתא דבכתב, דאיהו ג'ן
סדרים דאורייתא, גל איהו אורייתא דבעל פה, ותרויהו ב' מבראשית, מעין חתום
דא ראשית נקודה בהיכליה.

ובמאי איהו חתום, באות ו', ואתעבידת ב' עם חתימו דו' ס, מה דהוה ב' אתעבידת
ס, יין סתום וחתום, ינא דאורייתא סתים וחתים דלא יעול נוכראה תמן, ודא יין
המשומר בענבו מיששת ימי בראשית, ולא למגנא תקינו מארי מתניתין, חתימת יין
דלא יתנסף ויתערב בסטרא אחרא, ועל האי יין אתמר (תהלים קמז יב) לא עשה כן לכל
גוי ומשפטים כל ידעום, פ"ן ודאי י"ן שבועין אנפין דאורייתא, ועליהו אתמר (שם כה
יד) סוד יהו"ה ליריאיו.

קנזן דהאי י"ן דא לבא דבר נש, אם הוא קנזנא חדתא ואתנסף ביין נסד דאיהו
יצרא בישא, צריד תלתא זמנין דדחה, והן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלש עם גבר
(איוב לג כט), ולא למגנא תקינו בכום דברכה אוף הכי דדחה ושטיפה, דדחה מבפנים
שטיפה מבחוץ, למחוי תוכו פברו, ורזא דמלה וטהרו וקדשו (ויקרא טז יט), וכד איהו
קנזן דאיהו לבא דכיא מלגאו ומלבר, שרפא תמן חכמה, דאתמר בה (משלי ח כב) יהו"ה
קנני ראשית דברו קנני איהו קנזן ודאי, ואם האי קנזן איהו דכיא, אתמר ביה ונקתה,
ואם לאו לא ינקתה כל הנוגע בה (שם ו כט).

וקנזן דבר נש דא אתתא, ואיהו פום, הכי צריכה שטיפה ודדחה, אם היא כום
דברכה, ועליה אתמר (יחזקאל מד ל) להניח ברכה אל ביתה, ואם לאו אתקריאת פום
התרעלה, ויין דילה עליה אתמר (משלי לא ו) תנו שכר לאובד ויין למרי נפש וכו', שדים

הילך אינון אנשכולות מרורות, אבל יין דכוס דברכה עליה אתמר (תהלים קד טו) ויין ישמח לבב אנוש דתמן פקודי יהו"ה ישרים משמחי לב (שם יט טו), דאינון אנשכולות הילך.

תקונא עשרין ותשע

בראשית ברא אלהים, ב' נקודה בהיכליה, עליה אתמר (שיר ד יב) גן נעול אחותי כלה גל נעול מעין חתום, מאן מעין חתום דא נקודה, מאן ניהו נעול (דף עג ע"א) הילך, דא ו' דסתים להיכלא ובה אתעביד ס' סתימא, איה ס' רבתא מלפרבה המשרה (ישעיה ט ו) והאי נקודה עליה אתמר (איוב כח כא) ונעלמה מעיני כל חי ומעוז השמים נסתרה, והאי נקודה מסטרא דימינא אתקריאת אהבה, ומסטרא דשמאלא אתקריאת יראה, ומסטרא דעמונדא דאמצעיתא אתקריאת תורה, ואיה מצוה, דעמונדא דאמצעיתא כליל תרווייהו, בגין דאיהו ו' כליל י"ה דאינון לימינא ושמאלא, ואיהו ו' באמצעיתא כליל תרווייהו, ושכינתא תתאה מצוה כלילא מארבע אתוון, איה אתקריאת י' מסטרא דחכמה, ה' מסטרא דאימא עלאה, ואתקריאת תורה מסטרא דעמונדא דאמצעיתא, הדא הוא דכתיב (משלי ח כב) יהו"ה קנני ראשית דרבו, דרבו דרדף ו', קנני דאיהו קן הילך, ובגין דאיהי כלילא מפלהו ארבע אתקריאת מצוה, מ"ץ באותיות א"ת ב"ש איהו י"ה, י"ם ה"ץ, ובה כלילן פקודין דעשה ולא תעשה, פקודין דלא תעשה מסטרא דדין דאיהו אלהים דתמן י"ה, ועליה אתמר (שמות ג טו) זה שמ"י והא אוקמוהו, פקודין דעשה מסטרא דימינא דאיהו רחמי דכלילן באברהם, ועליהו אתמר (חבקוק ג ב) ברוגז רחם תזכור.

קום סבא חד מבתר טולא (פולא), ואמר רבי רבי בוצינא קדישא, קום אדליק שרגא דאיהי מצוה, שכינתא קדישא, דעליה אתמר (ויקרא ו ו) אנש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה, ועליה אתמר (שמות כז כ) להעלת נר תמיד, נר יהו"ה אתקריאת ודאי, אור דנהיר ביה נשמת אדם, קום אדליק ביה.

קום רבי שמעון על רגלוי ותיב רגעא חדא ואמר, רבון עלמין דאנת איהו מארי מלכין וגלי רזין, יהא רעוא דילך לסדרא מלין בפומאי, לקיימא בי האי קרא (שם ד יב) ואנכי אהיה עם פיה, דלא יעיל בכסופא קדמך, פתח ואמר.

תקונת תלתי

בראשית מאן ראשית דא חכמה, דא נקודה דלגא, דאתמר בה (תהלים מה יד) כל כבודתה בת מלך פנימה, ודא יראה דאיהי פקודא קדמאה, ועלה אתמר (משלי א ז) יראת יהוה ראשית דעת, ואיהי רמיזא במלת בראשית, ואית יראה רעה רצועה לאלקאה לחיביא, והאי נקודה איהי אות שבת ויזמין טבין אות דתפלין אות דברית מילה, והיא רצועה איהי יראה רעה איהי ערלה, ופאה איהו מאן דאעבר לה מניה, דלית לה רשו לרצועה לאלקאה ליה, והאי נקודה עלה אתמר (שמת לא יד) מחלליה מות יומת, מאי מחלליה אלא מאן דאעיל רשו נוכראה בחלל דילה דאיהי רשות היחיד, דעלה אתמר (במדבר יט כ) ונברתה הנפש ההיא מתוך הקהל כי את מקדש יהוה טמא.

וכלא אתרמיז בהאי תיבה יראת בריית שבת, פגוונא דא יראת בראשית, בריית בראשית, שבת בראשית, והאי נקודה איהי ראשית, יהוה קנני ראשית הרפו (משלי א כב), פגוונא דא בראשית, פלא איהי נקודה חדא, איהי ראשית, ואיהי אות ברית, ואיהי אות שבת, ואיהי יראת יהוה.

מאן חלל דילה ב, ו' איהו בעלה, ביה איהי נטירא וסתימא פגלוותא, הדא הוא דכתיב (יחזקאל מז א) יהיה סגור שיבת ימי המעשה, פגוונא דא סתימא, והא אתמר, ונקודה איהי שביעאה פגא על רישיה, פגא דספר תורה, עטרה על ברית, ז' דאיהי יום שביעי יום השבת, שביעי ודאי, ועליה אתמר וביום השבת יפתח, אבל ביוזמין החול גן נעול אחותי כלה (שיר ד יב). (דף עג ע"ב) אתקריאת סתימא באות ו'.

והאי ערלה ופריעה אינון פמוץ ותבן דחטה, ביוזמין החול אתקריאת ה"א, דאיהו ה"ב ל לה"ב המזבח, לאדלקא מוץ ותבן, ואשתארת איהי סלת נקיה, אבל ביוזמין השבת ויזמין טבין אתקריאת י' עטרה על פלא, וביתא, (נ"א וכסא) דילה, ל"ב אלהים דעובדא דבראשית, ואיהי ב' פלילא מעשר אמירן בכל סטרא, האי י' אתקריאת יראה, בין בשבת בין בברית מילה בין בדינא והכי בכל פקודא.

אלהים דא נתיב קדמאה, עליה אתמר (איוב כח ז) נתיב לא ידעו עיט ולא שזפתו עין איה, מאי עין איה, אלא מאינון מלאכין דאמרין איה מקום כבודו להעריצו, פד איהי בהאי נתיב לית לון ידיעה בה, דאיהי סתירא מחיון דמרפבתא.

והארץ היתה תהו ובהו (בראשית א ב), מאי והארץ היתה תהו ובהו, אלא מאן דאפיק מרשות היחיד לרשות הרבים גרים לשכינתא, למתוי תהו ובהו חשך ותהום,

דאתלבשת באינון קליפין, דאינון ארבע גליות, ולא עוד אלא דגרים לה למחוי יבשה תהו, דאסתלקת נקודה מחלל דילה דאיהי ב', ואשתארת יבישה.

נתיב תניינא, ורוח אלהים מרחפת על פני המים (שם), מאי ורוח, אלא פודאי בזמנא דשכינתא נחתת בגלותא, האי רוח נשיב על אינון דמתעסקי באורייתא, בגין שכינתא דאשתכחת בינייהו, והאי רוח אתעביד קלא, ויימא הכי אינון דמיכין דשכינתא בחוריהון, סתימין עיינין אטימין דלבא, קומו ואתערו לגבי שכינתא, דאית לכון לבא בלא סכלתנו למנדע בה, ואיהו ביניכו.

ורזא דמלה קול אומר קרא (ישעיה מ ו), פגון קרא נא היש עונה ואל מי מקדושים תפנה (איוב ח א), והיא אמרת מה אקרא, כל הבשר חציר, בלא אינון פבעירן דאכלין חציר, וכל חסדו פציץ השדה (שם), כל חסד דעבדין לגרמיהו עבדין, ואפילו כל אינון דמשתדלין באורייתא, כל חסד דעבדין לגרמיהו עבדין, בההוא זמנא ויזבור פי בשר המה רוח הולך ולא ישוב (תהלים עח ט) לעלמא, ודא איהו רוחא דמשיח, וי לון מאן דגרמין היזיל ליה מן עלמא ולא יתוב לעלמא, דאלין אינון דעבדין לאורייתא יבשה, ולא בעאן לאשתדלא בחכמה דקבלה, דגרמין דאסתלק נביעו דחכמה דאיהי י' מינה, ואשתארת ב' יבישה, וי לון דגרמין עניותא וחרבא וביזה וחרג ואפדן בעלמא, והאי רוח דאסתלק איהו רוח דמשיח פמה דאתמר, ואיהו רוח הקדש, ואיהו רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת יהו"ה (ישעיה יא ב).

פקודא תניינא ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור (בראשית א ג), ודא אהבה דאיהו אהבת חסד, הדא הוא דכתיב (ירמיה לא ב) ואהבת עולם אהבתיך על פן משכתיך חסד, ועלה אתמר (שיר ב ז) אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ, יראה אתקריאת מסטרא דשמאלא, ואהבה אתקריאת מסטרא דימינא.

אית יראה ואית יראה, אית אהבה ואית אהבה, יראה דדחיל בר נש לקודשא בריך הוא בגין דלא נחית מנכסוי, או בגין דלא ימותון פנוי פחייזי, אשתפח דאם הוה נחית מנכסוי או אם ימותון פנוי פחייזי דלא הוה דחיל ליה, ובגין דא הוה רחים ליה, האי יראה ואהבה לא שוי ליראת יהו"ה ולא אהבה דיליה לעקרא, אבל רחימו ודחילו עיקרא דיליה בין טב ובין פיש, ובגין דא אתקריאת האי יראה ואהבה על מנת לקבל פרס.

ובגין דא אמר קודשא בריהו הוא (שם), השבעתי אתכם בנות ירושלים בצבאו"ת או באילות השדה, אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ, דאיהו רחימו (נ"א דאיהו רחמי) בלאו פרס, (עד דאיהו יחפץ), ולא על מנת לקבל פרס, דיראה ואהבה על מנת לקבל פרס (טו טז ע"א) איהי של שפחה, ותחת שלש רגזה ארץ וגומר (משלי ל לא) תחת עבד פי ימלוך, ושפחה פי תירש גבירתה.

אלהי"ם דא מן ויאמר אלהי"ם יהי אור, איהו נתיב תליתאה, יהי אור י"ה אהי"ה, או"ר י', וכד האי נקודה אתעטפת (נ"א אתפשטת) בהאי אור ואתעבדת אהי"ה, מהכא אתמשכו כל ההיות.

קם סבא חד פתח ואמר, יהי אור ויהי אור, יהי אור דא ימינא, ויהי אור דא שמאלא, הבכל אתר ויהי איהו לשון צער, ובגין דא ויהי היום דדא איהו ראש השנה דאיהו שמאלא, דאיהו דן דינא דכל עלמא, ובגינה אתמר (בראשית א ג) ויהי אור, וירא אלהי"ם את האור כי טוב, דא עמודא דאמצעיתא דאיהו טוב, ויבדל אלהי"ם בין האור ובין החושך (שם), בין האור דא אהרן פהנא, ובין החושך דא קרח, אמר משה לי אתחזי לאפרשא מחלקת, דאנא איהו דיוקנא הטוב דלעילא, הווא דאתדבק קרח בחשוכא דסטרא אחרא, ואכחיש עובדא דבראשית, דלא בעא לאתדבקא בשמאלא דאיהו לוי, אמר הבדלו מתוך העדה הזאת (במדבר טז כא).

ורוא דמלה ויבדל אלהי"ם בין האור ובין החושך (בראשית א ד), ויקרא אלהי"ם לאור יום ולחושך קרא לילה (שם ה), שוקא דימינא דהווא אור, דאתמר ויבדל אלהי"ם בין האור איהו שוקא ימינא פהנא, דאתמר ביה (תהלים טז יא) נעמות בימינה נצח, וכמה דנצח אתקשר בימינא, הכי הוד אתקשר בשמאלא, ויהי ערב ויהי בקר יום אחר, ערב דא ערב דיצחק, בקר דא בקר דאברהם, יום אחר עמודא דאמצעיתא וצדיק דחשבינן חד, ולית יום בלא לילה דאיהי שכינתא.

אדהכי הא קלא סליק ומתפוצץ ברומי רקיעין, ונהו אמר, משריין קדישאן דמתיבתא דרקיעא דלעילא ותתא, אזדרזו ואתקנו לקדמות מטרוניתא, דקא אתיא למיעאל קדם מלכא, בכמה קשוטין דפקודין דעשה, קומו משריין לקדמותה, אדהכי הא קלא תננא הוה מתערא לגבי מארי מפתחון, הא שכינתא קא אתיא למיעאל להיכלא דילה, אדנ"י שפתי תפתח.

בההוא זמנא מטרוניתא עלאה קא נחתת לגבה, לקבלא לה בפקודא קדמאה, בכמה קלין ושופרות, וסלקין תרוייהו לגבי מלפא, וכלהו הוו שאלין (שיר ה ה) מי זאת עולה מן המדבר, מ"י דאיהי אימא עלאה, בוא"ת עולה, וכד סליקת לעילא אתעבדת פסא למלפא עלאה, ובה פתח אנכ"י, דהכי סליק לחשבון פס"א, וכד אתחברו תרוייהו אתמר בהו (שמות כ ב) אנכי יהו"ה אלהי"ך אשר הוצאתיך מארץ מצרים.

אשר איהו רמיז במלת בראשית, אשר דא אימא, דאיהי אשר אהי"ה, אשר קדשנו במצותיו, אשר קדש ידיד מבטון, דאיהי בטון דאתמר ביה (איוב לט כט) מבטון מי יצא הקרח, הקרח הנורא (יחזקאל א כב), מאי נורא דא עמודא דאמצעייתא, מאי קדש ידיד מבטון, בטון דאתמר ביה דא צדיק, אשר דאיהי אימא עלאה, קדשנו בעמודא דאמצעייתא, וצוננו בצדיק, על כל פקודא ופקודא, בגין דחד איהו מצוה וחד עושה, חד מצוה על המצוה דאיהי שכנינתא, מצות יהו"ה ברה מאירת עינים (תהלים יט ט), וחד עושה עשיתיה דאיהו מעשה דפקודא, דהכי אוקמוהו מארי מתניתין גדול המצוה ועושה ממי שאינו מצוה ועושה.

ועוד מצוה דא עמודא דאמצעייתא, דאיהו מצוה מסטרא דאבא דאיהו רא"ש, ומסטרא דאימא דאיהי אש"ר, ודכי צדיק מצוה ועושה מתרוייהו, ובגין דא אתמר על תרוייהו אשר קדשנו, אפא קדשנו ואבא צוננו, על מאן על שכנינתא תתאה, דאיהי פטר כל רחם, פתיחו דרחם, דאיהו רמ"ח פקודין, איהי מצות יהו"ה בכל אבר ואבר דמלפא, איהי מצוה, ועוד אשר קדשנו מסטרא דאבא (דף טו ע"ב) ואימא, הדא הוא דכתיב (בראשית א ג) ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור, ויאמר מסטרא דאבא דאיהו י', יהי מסטרא דאימא דאיהי ה', חד אמירה וחד תויה, עשיתיה דתרוייהו יהי אור.

ועוד אשר על שם באשרי פי אשרוני בנות (בראשית ל יג), אשר הוצאתיך מארץ מצרים (שמות כ ב), וכי עבד דאיהו בני אסירי דמלפא, ואבטח ליה מלפא לאפקא ליה מפי אסירי, אית ליה למלפא לשבחה גרמיה, אשר הוצאתיך מארץ מצרים פמה זמנין, אלא חמשין זמנין אדפיר באורייתא יציאת מצרים, לקבל חמשין תרעין דבינה, לאשתמודעא לון מאן אתר אפיק לון מן גלותא.

וכד נחתת לגבייהו נחתת למפרק לון בכמה קלין ובקקין, הדא הוא דכתיב (שמות יט טז) ויהי ביום השלישי בהיות הבקר ויהי קולות ובקקים וגומר, ועלייהו אתמר (שם כ יח) וכל העם ראים את הקולת, את דא שכנינתא תתאה, דתות סלקא בכל קלא וקלא מאינון שבע קלין, ואיהי תות בת קול דכל חד וחד, קול דברים אתם שמעים (דברים ד

(יב), דא קלא עלאה פלילא מתלת קלין עלאין, דאינון תלת ספירן עלאין, ועל אימא עלאה אתמר (שס) ותמונה אינכם רואים זולתי קול, אבל בת קול עלה אתמר וכל העם רואים את הקולת, ואת, ואת ודאי, דאתמר בה (במדבר יב ח) ותמונת יהו"ה יביט, קולות אינון מסטרא דעמונדא דאמצעייתא, איהו קול השופר שביעאה באימא עלאה, ולתתא נשית קלין.

ברקים מסטרא דצדיק, דאתמר ביה (זכריה ט יד) ויצא כפרק חצו, ענן דא שכינתא פלילא משבעה ענני פבוד, דבה מתפסין קלין וברקין, ומסטרא דימינא אתקריאת עננא, ומסטרא דשמאלא ערפל, הדא הוא דכתיב (שמות כ כא) ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלהים. ועוד אנכי דא שכינתא תתאה, ורזא דמלה אנכי הוא מנחמכם (ישעיה נא יב), אימא עלאה אנכי לעילא, אנכי אימא תתאה לתתא ועל תרוייהו אתמר (דברים לב ט) ראו עתה כי אני אני הוא, בשמה אלהים פן תהלתה על קצוי ארץ (תהלים מח כא).

הא הקא פקודא קדמאה, ולית פקודא דלא אתייהיב בדחילו ורחימו דאיהו ב', ודא ב' מן פראשית דחילו דיראה ורחימו, דאינון ב' עלאה ב' תתאה, ב' עלאה הא אתמר דאיהו דחילו ורחימו, ב' בתראה (נ"א תתאה) תורה ומצוה, ואיהי ב' מפר"א, בהפוך אתון אב"ר, איהי מצוה בכל (נ"א דכל) אבר ואבר, פקודא קדמאה איהו אנכי יהו"ה אלהי"ה (שמות כ ב), ואיהו ב', דחילו ורחימו, איש אמו ואביו תיראו (ויקרא יט ג) מסטרא דדחילו, פכד את אביה ואת אמה (שמות כ יב) מסטרא דרחימו, ותרוייהו אינון זכור ושומר.

תפלין דראש ותפלין דיד, אפא תפלין דרישא (נ"א על רישא) דאיהו ראש דברך אמת (תהלים קיט קס) עמונדא דאמצעייתא, אימא תפלין דיד דאיהי שכינתא תתאה, אפא ואימא תפלין דמארי עלמא, קודשא בריך הוא ושכינתיה דאינון ברא וברתא אינון תפלין דילן.

ועוד נתי"ב תליתא"ה, ביה פקודא תליתאה דאיהו נבוא"ה, הדא הוא דכתיב (בראשית א ג) ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור, חמש אור אינון, ועלייהו אתמר (יחזקאל א א) נפתחו השמים ואראה מראות אלהים, אימא עלאה מראה סתימא דלית בה דמיון, אימא תתאה מראה באתגלייא דאית בה דמיון, ועלה אתמר (הושע יב יא) וביד הנביאים אדמה, אדמה איהי דמיון לכל נביאיא, ולכל חד פפום חיליה, ובגין דאיהי שלפא על כל מרכבות דלתתא, ועל כל ככביא ומזלי, ואלנין ודשאין, ועל כל עופי שמיא

וְחִיּוֹן וְאַרְעָא, וְנוּנֵי יַמָּא, בְּגִין דָּא אַתְקַרִיאת בְּשִׁמְא דְכְּלֵהוּ, מְסַטְרָא דְחִיּוֹן אַתְקַרִיאת חֵיה, וּמְסַטְרָא דְעוֹפִין נְשֵׁר יוֹנָה צְפוּרָא, וּמְסַטְרָא דְנוּנֵין תְּדַג, סְטְרָא (נ"א שְׂפָחָה) בִּישָׂא בְּהַפּוּכָא דְגָה, וּמְסַטְרָא דְעִשְׂפִין אַתְקַרִיאת שְׂכִינְתָא שׁוֹשְׁנָה. (דף עה ע"א). נְתִיב רְבִיעָא וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ (בראשית א ד), דְּכַר וְנוֹקְבָא אֵינּוּן, חֹשֶׁךְ לֵילָה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שם ה) וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה, וְאִית חֹשֶׁךְ מְסַטְרָא דְדְכִי וְלֵילָה מְסַטְרָא דְדְכִי, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (תהלים קלט יב) גַּם חֹשֶׁךְ לֹא יַחֲשִׁיךְ מִמּוֹךְ וְלֵילָה פִּיּוֹם יֹאִיר כַּחֲשֻׁכָה כְּאוֹרָה, וְחֹשֶׁךְ אֵיחִי נּוֹקְבָא דְמַקְבֵּל מְנַחֲמָא דְאִיהוּ אֹר דְּכַר, כְּגוּנָא דְסִיְהָרָא דְמַקְבֵּל מִן שְׂמִשָׁא, וְתַרְוֵיהוּ אֵינּוּן אֲסַפְקָלְרִיָּא דְנַהָרָא וְאֲסַפְקָלְרִיָּא דְלַיְלָה נַהָרָא, וְאִית חֹשֶׁךְ דְּסְטְרָא אַחְרָא דְאִית בְּהַּ הַבְּדֵלָה וְלֹא חַבּוּרָא, וְהוּא אֹר אִיהוּ כְּמוֹחָא בְּאַגּוּזָא.

אַדְהֵכִי הָא קָלָא אֲשַׁתְּמַע בְּרוּמֵי רְקִיעִין, מְאָרֵי דְאוּצְרִין מְאָרֵי דְהִיכְלִין, אַפְתַּחוּ הִיכְלִין הָא מְטְרוּנִיתָא קָא בְּעִיָּא לְאַעְלָא בְּהִיכְלִיהָ, בְּהוּא זְמַנָּא אַדְנִי שְׂפָתֵי תַפְתַּח, הִיכְלָא פְּלִילָא מְשַׁבְּעָה הִיכְלִין, בְּהוּא זְמַנָּא פְּמָה נְבִיאִים סְלָקִין עֲמָה וּמְתַכְּנְסִים עֲמָה, דְאִית נְבִיאִים וְאִית נְבִיאִים, אִית נְבִיאִים דְאֵינּוּן מְאָרֵי דְבֵיתָא דְמְטְרוּנִיתָא, וְאִית נְבִיאִים דְאֵינּוּן מְאָרֵי דְבֵיתָא דְמַלְכָּא, אֵלִין מְאֲסַפְקָלְרִיָּא דְנַהָרָא וְאֵלִין מְאֲסַפְקָלְרִיָּא דְלַיְלָה נַהָרָא, נְבִיאִים דְאֲסַפְקָלְרִיָּא דְנַהָרָא אֵינּוּן מְסַטְרָא דִּיהו"ה, וְנְבִיאִים דְאֲסַפְקָלְרִיָּא דְלַיְלָה נַהָרָא אֵינּוּן מְסַטְרָא דְאַדְנִי, וְאֵינּוּן שְׂקִילִין לְאוּרִיָּתָא דְבְּכַתְבַּ וְאוּרִיָּתָא דְבְּעַל פֶּה, נְבִיאִים מְסַטְרָא דְאַדְנִי מְסַטְרָא דִּירָאָה, וְנְבִיאִים דְאֵינּוּן מְסַטְרָא דִּיהו"ה אֵינּוּן מְסַטְרָא דְאַהֲבָה.

בְּהוּא זְמַנָּא פְּמָה מְאָרֵי תַרְעִין מְזַדְעָזְעִין וּמְזַדְמַנִין לְהִיכְלָא, וּכְמָה מְאָרֵי חוֹתְמוֹת, וּכְמָה מְאָרֵי שְׂאֵלְתִין, וּכְמָה מְאָרֵי תְשׁוּבוֹת, דְּבַהוֹן נְבִיא שׁוֹאֵל וּמְשִׁיב, וּכְמָה מְאָרֵי עֲתִידוֹת, מַה דִּהוּ וּמַה דְעֲתִיד לְמַהוּ, וּכְמָה מְאָרֵי דְעֵינִין דְאֵינּוּן מְרֵאוֹת וְחוּזִין דְנְבִיאִים, וּכְמָה מְאָרֵי דְאוּדְנִין דְאֵינּוּן מְאָרֵי דְגַדְפִין, דְאֲתַמַּר בְּהוֹן (יחזקאל א כד) וְאֲשַׁמַּע אֶת קוֹל כְּנַפְיָהֶם, וּכְמָה מְאָרֵי דְחוּטְמָא דְתַמְן רִיחַ, דְאֲתַמַּר בְּהוֹן (ויקרא א יג) אִשָּׁה רִיחַ נִיחַח, וּכְמָה מְאָרֵי דְאַנְפִין דְאֲתַמַּר בְּהוֹן (יחזקאל א ו) וְאַרְבַּעַה פְּנִים לְאַחַת, וּכְמָה מְאָרֵי דְקָלִין וּמְאָרֵי דְדְבוּרִין, וּמְאָרֵי דְהַבְּלִים דְאֵינּוּן לְהַבּוֹת אִשׁ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (תהלים כט ז) קוֹל יְהו"ה חֵצֵב לְהַבּוֹת אִשׁ, וּכְמָה מְאָרֵי דִדִין, דְאֲתַמַּר בְּהוֹן (יחזקאל א ח) וַיְדִי אָדָם מִתַּחַת כְּנַפְיָהֶם, וּכְמָה מְאָרֵי דְקוּמָה וְאֵינּוּן שְׁעוֹר קוּמָה דְכְּרַסְיָא, וּכְמָה מְאָרֵי דְאוֹת בְּרִית דְאֲתַמַּר בְּהוֹן (שמות ג יב) וְזֶה לְךָ הָאוֹת, וּכְמָה מְאָרֵי דְרַגְלִין דְאֲתַמַּר בְּהוֹן (יחזקאל א יד) וְהַחִיּוֹת רָצוּא וְשׁוּב.

כל תקונין דנביאיא מלבר (ניא מלגאו) בגופא, באברים דגופא, מארי דחכמה אינון מלגאו במוחא, ובגין דא חכם עדיף מנביא, וממוחא תליין ל"ב נתיבות, ודא ל"ב דאתמר לב מבין, ויבדל אלהי"ם בין האור ובין החשך (בראשית א ד), הכא רזא דנתיב רביעאה, מאי הבדלה הכא בנבואה, אלא כמה נביאי שקרא אינון מסטרא דחשך, דאזלין באזירא לאטעאה בני נשא, בתהווא זמנא דיהא קודשא בריה הוא בשכינתיה, ויבדל אלהי"ם בין האור ובין החשך.

נתיב המשאה, ויקרא אלהי"ם לאור יום (שם ה), אלין מארי מקרא, דמארי מקרא אינון פתילה, ומארי משנה זית, ומארי תלמוד דאיהו קבלה למשה מסיני נר.

פקודא רביעאה לאתעסקא באורייתא דבעל פה, ולאפרשא בה בשית דרגין, באסור והתר טומאה וטהרה פשר ופסול, הדא הוא דכתיב (שם ו) ויאמר אלהי"ם יהי רקיע בתוך המים, ויהי מבדיל בין מים למים, בין מים דדכיו דטהרה התר פשה ובין מים דמסאבו דאינון אסור טמא פסול, דאינון מי בורות נשפרים מים סרוחים מים מטונפין, ועלייהו אתמר (שמות כ ג) לא יהיה לך אלהים אחרים על פני, והאי רקיע דאפריש ביניהו דא רקיע דעל רישי חיוון, ודא מטטרו"ן, דעליה אתמר (יחזקאל א כב) ודמות על ראשי (דף עה ע"ב) החיה רקיע, ועליה אתמר (בראשית א ז) ויעש אלהי"ם וגומר, ודא נתיב שתיתאה, ואית רקיע לעילא מרקיע, ודא צדיק דאפריש בין מיין נוקבין למיין דבורין, לאשתמודעא ביה, ועליה אתמר (שם) ויעש אלהי"ם את הרקיע, ויבדל בין המים אשר מתחת לרקיע ובין המים אשר מעל לרקיע, ודא נתיב שביעאה צדיק. נתיב תמינאה ויקרא אלהי"ם לרקיע שמים (שם), ויקרא אלהי"ם דא אימא עלאה, לרקיע דא עמודא דאמצעיתא דאיהו בין ימינא ושמאלא וכליל תרוייהו, הדא הוא דכתיב (שם) ויהי ערב ויהי בקר יום אחד, ואינון ערב דיצחק ובקר דאברהם.

תקונא תלתין וחד

בראשית בר"א שתי"י, ועלייהו אתמר (רות א יט) ותלכנה שתייהם וגומר, ואינון תרי תורות אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה, ועוד תרי לוחות אזלו לטורא דסיני, מיך ותהם כל העיר עליהן (שם) אזדעזע כל עלמא, הדא הוא דכתיב (שמות כ יח) וכל העם ראים את הקלת וכו' וירא העם וינועו, ואמרו הזאת נעמי, דא איהו נעימו דאורייתא, מיך אתמר (שם לב ט) וישבר אותם תחת ההר, פרחת אורייתא מתמן, ואמרת (רות א כא) אני מלאה הלכתי לטורא דסיני, וכען וריקם השיבני יהו"ה, מליא"ה מל"א י"ה, וכען

פָּרַח מִנִּי מָלְ"א י"ה דְּאִיהוּ יְה"ו, וְאִשְׁתְּאַרְתְּ ה' יְחִידָה אֱל"ם, נְאֻלְמַתִּי דוּמְנִ"ה (תהלים לט ג), דו"ם י"ה, הַחֲשֵׁתִי מִטּוֹב דְּאִיהוּ ו'.

דְּבַר אַחַר וַתִּלְכְּנָה שְׁתֵּיהֶן גּוּף וְנִפְשׁ, לְאֵן אֶתְר אֲזִלִּי, לְבִי קִבְרָא, גּוּף אֶתְדִין וְאֶתְרִקֵּב, נִפְשׁ אֶתְמַר בָּהּ (רות ג ז) וַתִּגַּל מְרַגְלוֹתֶיהָ וַתִּשְׁכַּב.

קָם סָבָא חַד וְאָמַר, בּוֹצֵינָא קַדִּישָׁא חֲזוֹר בָּהּ, עֲרַפְהָ אִיהִי גּוּף, רוּת אִיהִי נִפְשׁ, שׁוּתְפוּ דִילָהּ נִעְמִי נִשְׁמַת חַיִּים, מַחְלוּן רוּחָא, גּוּפָא דְאִיהִי עֲרַפְהָ חֲזָרָה עוֹרְפָה לְגַבִּי נִשְׁמָה (ג"א שְׂכִינְתָא), נִפְשׁ אֶתְדַבֵּק בָּהּ בְּנִשְׁמָתָא, הֲדָא הוּא דְכְתִיב (רות א טז) בְּאִשְׁר תִּלְכִּי אֵלַי בְּפַקוּדֵינִי דַעֲשֵׂה, וּבְאִשְׁר תִּלְיִנִי אֵלִין בְּפַקוּדֵינִי דִלֵּא תַעֲשֵׂה.

דְּבַר אַחַר בְּאִשְׁר תִּלְכִּי אֵלַי בְּגִלּוֹתָא, דְּאֶתְמַר בָּהּ (ישעיה נ א) וּבְפִשְׁעֵיכֶם שָׁלַחָה אִמְכֶם, וּבְאִשְׁר תִּלְיִנִי אֵלִין דְּמִשְׁכָּבָא דִילָהּ בְּגִלּוֹתָא, הֲדָא הוּא דְכְתִיב (שיר ג א) עַל מִשְׁכָּבִי בְּלִילוֹת, עִמָּךְ עַמִּי אֵלִין יִשְׂרָאֵל, וְאֵלֵהִי"ךְ אֱלֹהִי" דְּאֵלֵהִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֵלִימְלֵךְ דְּאֵלֵהִי, נִעְמִי דְּאֵלֵהִי, מַחְלוּן ו', רוּת בָּהּ אֶתְדַבְּקַת ה' וְאֶתְעַבְּדַת תּוֹרָה, וְעֵלָהּ אֶתְמַר (שיר ב יב) וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ.

עֲרַפְהָ אִימָא דְעַרְב רַב, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (שמות לד ט) כִּי עִם קְנִשָׁה עוֹרְפָה הוּא, דְּחֲזָרְתָּ לְסִרְחָנָה, וְחֲזָרְתָּ עֲרַף לְגַבִּי חֲמוּתָהּ, כְּלִיזוֹן בְּעֵלָהּ דְעֲרַפְהָ, יִצָּר הָרַע דְּאֶתְנִיא כְּלִיזָה מִנִּיהָ לְעֵלְמָא, וְאִיהוּ כְּלִיזוֹן, וְאֶתְתִּיהָ לִילִית כְּלִיזָה.

נִשְׁמָה וְנִפְשׁ כַּד בַּר נִשׁ אִיהוּ מְחוּזֵיב בְּחוּבֵין וּמְתַגְפְּרִין עַל אַבְרִים, נִשְׁמַת חַיִּים אֶסְתַּלְקַת מִן גּוּפָא, וְנִפְשׁ אִשְׁתְּאַרְתְּ תַמְזוֹן, וְאֶתְמַר בָּהּ (רות ג ז) וַתִּגַּל מְרַגְלוֹתֶיהָ, לְגַבִּי מָאן לְגַבִּי צַדִּיק וְדָא בְרִית מִילָהּ, דְּאִיהוּ בּוֹעֵז ב"ו ע"ז תַּקִּיף עַל יִצְרֵיהָ, וַיִּמְד שִׁישׁ שְׁעוּרִים וַיִּשֶׁת עָלֶיהָ (שם טז), שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שִׁישׁ (שיר ה טז), שׁוֹאֵית לֹון עֵלְהָ לְאֶגְנָא עֵלְהָ, וְאִוְקְמוּהָ וַתִּלְכְּנָה שְׁתֵּיהֶם בְּשְׂכִינְתָא עֵלְהָ וַתַּתְּאָה, וְעֵלְיָהּ אֶתְמַר (רות ד יז) וַתִּקְרָאנָה לֹו הַשְּׂכֵנֹת שֵׁם, לְאֹמַר יֵלֵד בֶּן לְנִעְמִי, דָּא עֲמוּדָא דְאִמְצַעִיתָא דְאֶתְמַר בִּיהָ (שמות ד כב) בְּנֵי בְכָרֵי יִשְׂרָאֵל, כַּד חָאבוּ יִשְׂרָאֵל וְגַרְמוּ לְאֶסְתַּלְקָא שְׂכִינְתָא, עֵלְהָ אֶתְמַר בְּשְׂכִינְתָא תַתְּאָה וַתִּגַּל מְרַגְלוֹתֶיהָ (רות ג ז).

דְּבַר אַחַר וַתִּלְכְּנָה שְׁתֵּיהֶם, אִיהוּ מְמַלֵּל בְּגּוּפָא וְנִפְשָׁא, וּמְרַחֲמֵמוּ דְגּוּפָא כַּד אִיהוּ בְּעַל תְּשׁוּבָה, יִמָּא נִפְשָׁא לְגַבִּיהָ בְּאִשְׁר תְּמוּתֵיהָ אֲמוּת וְשֵׁם אֶקְבֵּר (שם א יז), וְלֵא תְזוּזוּ נִפְשָׁא בְּקִבְרָא מִנִּיהָ, וְעֵלָהּ אֶתְמַר (משלי ו כב) בְּהַתְּהַלְכְּךָ (דף עו ע"א) תִּנְחָה אוֹתָךְ בְּעֵלְמָא דִין, בְּשְׂכָבְךָ תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ בְּקִבְרָא, וְהַקִּיצוֹת לְתַחֲיִית הַמֵּתִים (ג"א לְעוֹלָם הַבָּא) הִיא תְּשִׁיחָךְ,

דא נפשא לגבי גופא, ובוצינא קדישא אם גופא לא חזר בתשובתא, וחזר עורף לגבי תשובתא, נפש אתפרש מניה ואתקרי ערפ"ה, וגופא דא אתאביד מתרין עלמין.

אמר ליה סבא סבא, והא פמה קברין למגנא, והא אם גופא אתאביד על מה תקום נפשא לתחיית המתים, והא ודאי גופא אתאביד, ואתמר דאתאביד מתרין עלמין, והא נחית לנשייה דתמן אתנשי לדרי דרין, אם פן פמה קברין למגנא.

אלא ודאי קודשא בריך הוא לא ישני עובדי ידוי, ונדאי עלמא דין ועלמא דאתי דאינון שמיא וארעא דקודשא בריך הוא אינון, ועלייהו אמר דוד (תהלים קטו טז) השמים שמים ליהו"ה, ארעא אתהלהך לפני יהו"ה בארצות החיים (שם קטו טז), עלייהו אתמר עלמא דין ועלמא דאתי בשמא דיהו"ה, הדיא הוא דכתיב (שם צו יא) ישמחו השמים ותגל הארץ, אימתי בזמנא דאתמר לגבי שמים והארץ דסמאל ונחש, פי שמים פעשן נמלחו והארץ כפגד תבלה (ישעיה נא ו), ולבתר דימחי לון וישצי לאלין ממנן דעלייהו, מיד יחדש לון קודשא בריך הוא לשמיא וארעא, דיתמחו בגין אלין ממנן בישין, הדיא הוא דכתיב (שם סו כב) כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עשה וגומר, וכלא בגין דלא ישתעון עובדי ידוי, דאינון נשמתינו וגופין דאתאבידו מתרין עלמין, ואלין עתירין דבגלותא, בגין דהאי עלמא איהו דלהון.

אבל מספני דאינון צדיקיא, טובא דלהון לאינון עלמין טבין, די בהון אתבריאו תרי תורות אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה, דאגרא דלהון תמן ובגין דלתתא דארץ החיים, תמן גופין לנשמתינו קדישין דאתבריאו בשמא דיהו"ה, וגופא דמשה דאתמר ביה (דברים לד ז) לא כהתה עיני ולא נס לחה מתמן הוה, ובגיניה הוה איהו בעא רחמי דלא ימות ויפוק מניה, ולא על גופא דהאי עלמא דאתקרי סנדל לגביה, דעליה אתמר ליה (שמות ג ה) של נעליך מעל רגליך.

ואדם וחייון ובעירן ועופין דתמן אינון עובדא דבראשית, ואינון בדיוקנא עלאה דאלין דאתמר בהון במרפבתא (יחזקאל א י) ודמות פניהם פני אדם וגומר, דאינון בעירין עלאין עלייהו אתמר (ישעיה סד ג) יעשה למחפה לו, ותמן עץ חיים דמאן דאכיל מניה אתמר ביה (בראשית ג יב) ואכל וחי לעולם.

ותמן פרסין די דהבא וכספא ואבנין יקירין, וערשין דכספא ודהבא, ורמ"ח פקודין דמני לון משה לישראל בהאי עלמא, לדפאה רמ"ח אברים דהוה גופא, וגופא דהאי עלמא שפלא איהו סנדל לנשמתא, דאתטנף (נ"א ואתטנפת) בזוהמא דהאי עלמא. הא הכא תלתין וחד זמנין דאתפרש בראשית, ועשר אמירן ותלתין ותרין שבילין הא שבועין ותרין, וצריך לפרשא לון. פתח ואמר בראשית.